

Jak poznám dobrou účetní pro NNO?

Mnoho neziskových organizací (NO) se potýká s problémem vedení účetnictví. Účetnictví NO je v mnoha směrech složitější nežli účetnictví podnikatelských subjektů a jen málo účetních ho umí. NO se často uchylují k tomu, že vedení účetnictví svěří nějaké kamarádce, která je ochotná to pro kamarádku, či kamaráda udělat v rámci kamarádské výpomoci a zpravidla za velmi nízký honorář, popř. zadarmo. Výsledek však ovšem zpravidla stojí za to.

Další úskalí, kterému jsou NO vystaveny při shánění a volbě účetní (a tady si nic nezapadají s podnikatelskými subjekty) je skutečnost, že se NO snaží sehnat levnou účetní. Účetních a účetních firem je velké množství a nabídka těchto služeb převyšuje poptávku. Vzniká tedy tvrdá konkurence a účetní často hledají další a další zakázky, aby se užívali. Přijmou tedy i zakázku, která je pro ně finančně nevýhodná, protože vždycky je v převisu nabídky před poptávkou lepší nějaký honorář nežli žádný honorář. Není-li ale práce přiměřena ohodnocena a účetní mají takových zakázek víc, je zcela přirozené, že svou práci odvádějí „do výše svého platu“. Není tedy žádnou výjimkou, že používají jednotnou metodiku pro více organizací nebo svou práci přímo odbývají.

Následky ale mohou být fatální. Špatně vedené účetnictví, popř. špatně zpracovaná uzávěrka může mít negativní dopad na vyúčtování dotací, může být předmětem pokuty od FÚ nebo mít negativní daňový dopad.

Pro většinu NO je ale těžké, jak vybrat dobrou účetní, tak poznat, jaký honorář je přiměřený. Žádný přesný návod neexistuje, ale dovolím si vám nabídnout alespoň několik drobných rad, které je možné považovat za návod, jak poznat dobrou účetní.

Základním kritériem může být samozřejmě vzdělání a praxe. Je rozhodně větší pravděpodobnost, že vaše budoucí účetní vše dobře zvládne, pokud má odpovídající vzdělání a praxi v NO. Nenechte se ale zmást. Účetní se nerodí, ale vznikají a vypracovávají se, a tedy každá účetní jednou účtuje pro NO poprvé. Vždy je potřeba posuzovat její schopnosti v širším kontextu, tj. povšimnout si dalších výhod a nevýhod. Např. snahu a odhodlání, píli a pečlivost, schopnost učit se apod.

Na co si dát pozor:

- všechno ví

I ta nejzkušenější účetní neví všechno a je potřeba si to přiznat. Je mnohem lepší, když vám účetní řekne: neví, já to zjistím, než, když sice vystřelí okamžitě odpověď, ale chybnou nebo nepřesnou.

- komplikuje jednoduché situace (to nejde, takhle to nejde...)
- nestuduje zákony, spoléhá se na školení

Školení a různé vzdělávací akce jsou rozhodně důležitou součástí celého vzdělávacího procesu, ale školení má smysl pouze jako doplnění k nastudovanému zákonu, či vyhlášce. Základním informačním zdrojem dobré účetní je především příslušná legislativa.

- svá tvrzení neumí opřít o konkrétní ustanovení zákona (ptejte se, který zákon to zakazuje/nařizuje)
- „já to zkusím“

Pokud už se obrátíte na kamarádku, sousedku, či známou, protože je to pro vás výhodné, obávejte se odpovědi „já to zkusím“. Účetnictví je třeba vést a vést ho dobře, nikoliv ho zkoušet.

- účetní vyžaduje razítko na paragon

Paragony ze supermarketů a většiny obchodů (pokud vyjždějí z pokladen) mají veškeré náležitosti dle zákona a není třeba je opatřovat razítkem. Pokud po vás účetní vyžaduje razítko na takovém paragonu, věřte, že toho o účetnictví mnoho neví.

- náklady nemají přiřazeny finanční zdroje

Vedení účetnictví se řídí zákonem o účetnictví. Účetnictví je ale také důležitým podkladem pro stanovení daňového základu a vyměření daňové povinnosti. Je tedy třeba při vedení účetnictví respektovat i některá ustanovení zákona o daních z příjmů, např. evidovat odděleně náklady a výnosy jednotlivých činností a přiřazovat nákladům finanční zdroj. Pokud toto účetní nedělá, věřte, že jsou údaje v daňovém přiznání jen „střelbou od boku“.

- cena (POZOR na levnou účetní!)
- prohlédněte si dobře **výkazy** a žádejte vysvětlení
 - nejsou v rozvaze záporná čísla?
 - co představují zůstatky na závazkových účtech – odpovídají skutečnosti?
 - nemáte platit silniční daň? (pozor na mýtus, že jsou NO od placení silniční daně osvobozeny)
 - neplatíte zbytečně správní poplatky?

Dobrá účetní je poklad. Nebojte se tedy hledat, i poklad se někdy hledá dlouho.

Helena Sasová